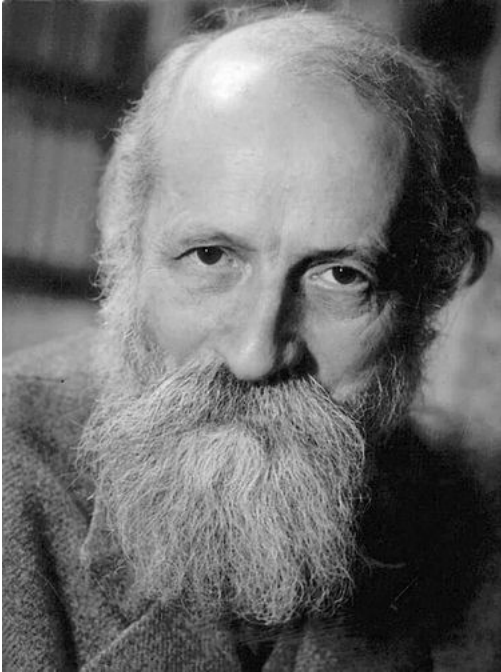

מרטין בובר

מתוך ויקיפדיה, האנציקלופדיה החופשית

מרטין בובר

תאריך לידה
8 בפברואר 1878

תאריך פטירה
13 ביוני 1965 (בגיל 87)

תחומי עניין
ציונות רוחנית, סוציאליזם אוטופי, מטאפיזיקה, תאולוגיה, חסידות, מקרא, פילוסופיה יהודית, פוליטיקה, פילוסופיה של הדת, פסיכולוגיה חברתית, סוציולוגיה

הושפע מ
שלמה בובר (סבו), קאנט, קירקגור, ניטשה, הבעל שם טוב, הרצל, חיים ויצמן, רוזנצווייג, לנדאואר, א"ד גורדון ועמנואל לוינס

השפיע על
פרנץ רוזנצווייג, גרשם שלום, ליאו בק, א"ד גורדון, עמנואל לוינס

מרטין (מרדכי) בּוּבֶר (**Martin Buber**; 8 בפברואר 1878, ה' באדר א' תרל"ח, וינה – 13 ביוני 1965, י"ג בסיוון תשכ"ה, ירושלים) היה חוקר ופילוסוף, מעבד מעשיות ומחנך ישראלי יהודי יליד אוסטריה.

עיקר כתביו של בובר עסקו בתודעה דתית, ביחסים בין-אישיים ובענייני קהילה. מפעליו המרכזיים היו איסוף וסיפור מחדש של מעשיות חסידיות, תרגום התנ"ך לשפה הגרמנית ופיתוח משנתו הדיאלוגית. בובר השפיע ותרם רבות לעיסוק במדעי הרוח ומדעי החברה, ובעיקר למחקר בתחום הפסיכולוגיה החברתית, הפילוסופיה החברתית והאקזיסטנציאליזם הדתי.

בובר השתייך לציונות הרוחנית והיה פעיל מאוד בקהילות יהודיות וחינוכיות בגרמניה ובישראל. כמו כן, הוא היה תומך נלהב במדינה דו-לאומית ליהודים ולערבים בארץ ישראל, וחבר בתנועת ברית שלום. בובר ידוע מאוד גם במשנתו האנרכיסטית, והסוציאליסטית.

תוכן עניינים

- 1 תולדות חייו
- 2 משפחתו
- 3 הגותו הדיאלוגית על פי הספר אני ואתה
  - 3.1 "אני-הלז" והניכור בחברה המודרנית
- 4 דתיותו של בובר
  - 4.1 יחסו להלכה ולדת
  - 4.2 הכרת האל לפי בובר
  - 4.3 בובר ואנרכיזם
- 5 בובר והסיפורים החסידיים
  - 5.1 היחס למפעל הסיפורים החסידיים של בובר – ביקורת מול אהדה
  - 5.2 דוגמה לאחד הסיפורים שליקט: אור הגנוז
- 6 כתביו
  - 6.1 הגות
  - 6.2 החסידות
  - 6.3 המקרא
  - 6.4 הגות פוליטית
  - 6.5 מכתבים
- 7 ראו גם
- 8 לקריאה נוספת
- 9 קישורים חיצוניים
- 10 הערות שוליים

תולדות חייו

מרדכי מרטין בובר נולד בווינה בירת האימפריה האוסטרו-הונגרית למשפחה יהודית ב-8 בפברואר 1878. סבו, ר' שלמה בובר,

ביתו של בובר בהֶפְנֶהיים, גרמניה

אשר בביתו בלמברג (לבוב) שבגליציה בילה בובר את רוב ילדותו (בעקבות גירושי הוריו), היה מקורב לתנועה החסידית, והיה חוקר מדרשים נודע. ניכר כי לסבו הייתה השפעה לא קטנה על המשך דרכו של מרטין הצעיר. בובר זכה לחינוך רב-לשוני: בביתו דיברו יידיש וגרמנית, הוא ידע עברית וצרפתית כבר בשנות בחרותו, ולמד בשפה הפולנית בבית הספר, בהמשך למד שפות נוספות ושלט בארבע עשרה שפות. בובר החל להתעניין יותר ויותר בתרבות האירופית, קרא בכתביהם של הפילוסופים עמנואל קאנט, סרן קירקגור ופרידריך ניטשה והתרשם מהם עמוקות. בשנים אלו גם החליט להפסיק לקיים אורח חיים דתי.

בשנת 1896, בהיותו בן 18, נסע בובר לווינה לצורך לימודיו האקדמיים, ולמד פילוסופיה, תולדות האמנות, גרמנית ובלשנות. בשנת 1898 הצטרף לתנועה הציונית, ופגש לראשונה את בנימין זאב הרצל, שהשפיע על תפיסתו הציונית.

בובר השתתף בקונגרסים ציוניים ונטל על עצמו מטלות ארגוניות, אך עם הזמן החל מתרחק מהרצל עקב העדפתו את הציונות הרוחנית של אחד העם על הציונות המדינית בה דגל הרצל. בשנת 1902 התמנה לעורך השבועון הציוני הרשמי "Die Welt" ("העולם"), ונמנה עם מייסדי הוצאת הספרים "יודישער פערלאג". שנתיים לאחר מכן, בשנת 1904, פרש בובר מעבודותיו הארגוניות בתנועה הציונית, הקדיש את עיקר זמנו ללימוד וכתביה ופרסם את עבודת המחקר שלו, שעסקה ביעקב בוהם (Böhme) ובניקולאוס קוזאנוס.

במהלך לימודיו בציריך פגש בובר בפאולה וינקלר ממינכן (סופרת ציונית לא יהודייה, שהתגיירה מאוחר יותר), רעייתו לעתיד.

משנת 1903 החל לעסוק ברצינות רבה בתנועת החסידות. בשנת 1906 פרסם בובר מהדורה מעובדת בגרמנית של סיפורי המעשיות לרבי נחמן מברסלב, ושנתיים מאוחר יותר פרסם בשפה הגרמנית את "אגדת הבעל שם" (סיפורי הבעל שם טוב, מייסד תנועת החסידות). בובר קשר את עניינו הרב בחסידות עם תפישתו את מהות היהדות. הוא נשא הרצאות רבות על היהדות, והשפיע מאוד על תלמידיו.

ב-1908 היה לחבר בארגון "הפדרציה הסוציאליסטית" בברלין, שהקים חברו גוסטב לנדאוואר. ב-1913 עלו אותם צעירים מן הארגון לארץ ישראל כדי להגשים את חזונם בקומונות ומסגרות חברתיות.

בשנים 1910 עד 1914 עסק בובר בחקר מיתוסים, ובההדרה של כתבים מיסטיים. בשנת 1916 עקר בובר מברלין להֶפְנֶהיים (Heppenheim; כיום בהסן). במהלך מלחמת העולם הראשונה סייע להקמת הוועד הלאומי היהודי, שפעל להגשת סיוע ליהדות מזרח אירופה. באותה תקופה הפך לעורך הירחון היהודי-גרמני "Der Jude" ("היהודי"), וכיהן בתפקיד זה עד שנת 1924. שלוש שנים לפני שסיים את תפקידו בעיתון החל בובר להתקרב יותר ויותר לפרנץ רוזנצוויג, ושנה מאוחר יותר הם שיתפו פעולה בבית המדרש שהקים רוזנצוויג – "בית המדרש החופשי" (בגרמנית: "Das Freie Lehrhaus").

בשנת 1923 כתב בובר את חיבורו המופתי "אני ואתה" (בגרמנית: "Ich und Du"), בו הוא מציג את העקרון הדיאלוגי של הגותו ומייחס חשיבות אוטולוגית מכרעת לדו-שיח הבינאישי. בחלוף שנתיים, החל בובר בתרגום התנ"ך לגרמנית. בשנים 1926–1928 שימש כאחד העורכים של כתב העת "Die Kreatur" (היצור).

בשנת 1930 זכה במשרת פרופסור של כבוד באוניברסיטת פרנקפורט, אך פרש מתפקידו שלוש שנים מאוחר יותר במחאה על עלייתו של היטלר לשלטון בגרמניה. ב-4 באוקטובר אותה השנה (1933) אסר עליו השלטון הנאצי להעביר הרצאות.

בשנת 1938 עזב בובר את גרמניה, השתקע בירושלים, וקיבל משרת פרופסור ל"סוציולוגיה של התרבות" באוניברסיטה העברית בירושלים. בובר נטל חלק פעיל בדיונים על בעיית היהודים בארץ ישראל ושאלת הערבים, במקביל להמשך עיסוקיו בתרגום התנ"ך, בפילוסופיה ובחסידות.

הוא היה חבר בסיעת "איחוד", מיסודו של יהודה לייב מאגנס, שיעדה הפוליטי היה מדינה דו-לאומית ליהודים ולערבים בפלשתינה. בובר האמין בחיים משותפים של יהודים וערבים בארץ והיה חבר באגודת "ברית שלום". בשנת 1946 פרסם את חיבורו "נתיבות באוטופיה". לאחר הקמת מדינת ישראל, תקף אותה לא פעם במאמריו מכיוון שלדבריו, אינה "מדינת רווחה אמיתית".

ב-1950 הוצע כמועמד לקבלת פרס נובל בספרות על ידי הרמן הסה.^[1] בשנת 1951 זכה בפרס גתה מאוניברסיטת המבורג ובפרס השלום של התאחדות הספרים הגרמנית. בשנת 1958 נפטרה אשתו פאולה. באותה שנה זכה בובר בפרס ישראל. בשנת 1961 זכה בפרס ביאליק על ספרו "אור הגנוז", וב-1963 זכה בפרס יוקרתי נוסף – פרס ארסמוס באמסטרדם. היה נשיאה הראשון של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים בשנים 1960-1962.

מרטין בובר נפטר ב-13 ביוני 1965 בביתו בשכונת טלביה שבירושלים ונקבר בהר המנוחות.

מדי שנה מוענקת בגרמניה מדליית בובר-רוזנצוויג בידי "ארגון הגג של העמותות לדיאלוג יהודי-נוצרי" לבני אדם אשר תרמו תרומה משמעותית לדיאלוג יהודי-נוצרי.^[2]

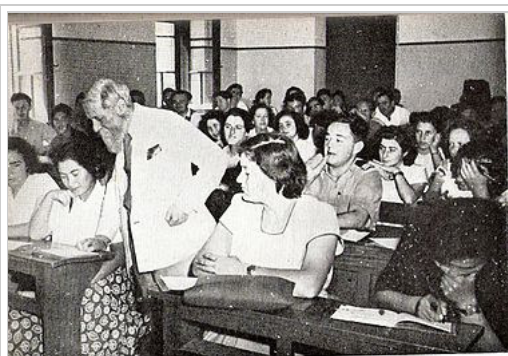
משפחתו

אמו של בובר הייתה שחקנית, וכאשר היה בובר בן שלוש היא עזבה את הבית ועברה עם אהובה לרוסיה, שם הקימה משפחה חדשה. בובר פגש אותה רק פעם אחת, כעבור 30 שנה.

בזמן לימודיו פגש בובר את פאולה וינקלר, נוצריה (שהתגיירה), שהייתה לבת זוגו ולימים אשתו. היא הייתה סופרת ציונית שפרסמה את יצירותיה בשמה הספרותי מונק גיאורג. בנם, רפאל טיפל בעיזבונו של אביו. בתו של רפאל היא פרופ' יהודית אגסי. בתו של מרטין בובר, אווה (חווה), הייתה נשואה למשורר אריה לודוויג שטראוס.

הגותו הדיאלוגית על פי הספר אני ואתה

שורשיה של ה"פילוסופיה הדיאלוגית" של בובר נמצאים בפילוסופיה הגרמנית הרומנטית מחד, ומאיך בהתרשמותו הבלתי אמצעית של בובר מההגות החסידית כפי שחווה אותה בבית סבו, מהדיר המדרשים הידוע שלמה בובר. עיקר הגותו פורסמה בספרו "אני ואתה" בגרמנית בשנת 1923. הספר תורגם לעברית על ידי צבי וויסלבסקי, שנאלץ להמציא שורת מונחים בעברית על מנת לתרגם את מושגי בובר מגרמנית לעברית (למשל: "התאיישות", מלשון "איש", ו"מצענות"). הקריאה ב"אני ואתה" נחשבת לקשה יחסית.

פרופ' בובר בעת שיעור באוניברסיטה העברית בירושלים

הגותו של בובר מיוסדת על ההנחה ש"האדם נעשה אני באתה". הווה אומר: אין לאדם "אני" ממשי אלא רק כשהוא יכול לומר בכל יכולתו "אתה". אמירת "אתה" היא ההיחלצות הגמורה מתוך ה"אני" שלי אל קליטת ה"אתה" בהוויתו, בכנותו, ובעיקר בהיותו אומר לי דבר בעל איכות שאיננה ניתנת להיכמת (מלשון "כמות") או להסבר לאדם אחר. אין הכוונה גם ל"אתה" כבן אדם בלבד. להדגמת רעיונו מציג בובר "דיאלוג" שהיה לו עם אילן. בובר מדגים את האופנים השונים שיכול אדם להתבונן באילן. ולבסוף הוא רומז על אופי הקשר בין האדם לאילן, אותו ניתן לכנות יחס "אני-אתה", או "זיקה":

הריני מסתכל באילן.

יכולני לראותו בחינת מראָה : עמוד קפוא ואפוף אורה...

יכולני לחוש יניקתם של השורשים, נשימת העלים, מגע ומשא בלתי פוסק עם האדמה, עם האוויר...

יכולני לשייך אותו למינו ולסוגו ולהתבונן בו בחינת טופס יחד, לראות מהו מבנהו ומה אורחות חייו.

אולם יכול גם שיתרחש, מתוך רצון וחסד כאחד, שעם הסתכלותי באילן אהיה משובץ בזיקה אליו, והוא שוב אינו לי. עצמתה של הבלעדיות תפסתני ואין צורך כל עיקר, שאהיה מוותר על

שום דרך מדרכי הסתכלותי שלי... אין אילן רושם מן הרשמים, אינו משחק לכח המדמה שלי, לא יקרת חליפות רוחי, אלא ממש הוא השרוי ועומד נכחי, הוא לי כשם שאני לו, אלא באופן אחר

– בסוד שיח, עמ' 6–7

בקטע זה האילן עומד בזיקה בלתי אמצעית אל האדם ולוחש לו דבר על חייו. (גם האדם העומד בדיאלוג אמיתי לוחש דבר לעץ) אין מדובר פה בהסתכלות פיוטית, ואף לא באמפתיה רגשית (לו העומד בדיאלוג עמו היה אדם) מדובר ב"דיאלוג" שהוא מעבר לרגשות ולשכל.

כשנפגש בי אדם בשעת רצון ופתחון לב של חיי האישיים, אדם שמשוה בו, שאין ביד לתופסו תפיסה של עצם, 'מגיד לי דבר'. אין פירושו של דבר כלל: מגיד לי את טיבו של אותו אדם, את המתרחש בנפשו של אדם וכיוצא באלה הדברי. אלא: מגיד לי משהו, מלחש לי משהו, משמיע לי משהו הנכנס לפני ולפנים של חיי שלי

– שם, עמ' 116

אין כאן מסר קונקרטי הנאמר מאדם לחברו, יש כאן משהו שהוא למעלה מן המילים לתארו, אך הוא מסר מוחשי ואדם בשעת "רצון וחסד" יכול לקולטו ולהעבירו.

פסגת ה"דיאלוג" על פי בובר היא ביכולת לפגוש דרך כל זיקה אמיתית עם ה"אתה" את ה"אתה הנצחי". חלקו השלישי של "אני אתה" פותח במשפט "הקווים המוארכים של הזיקות נפגשים זה בזה באני הנצחי". כלומר אדם הרגיל לפגוש את הזולת ב"אני אתה" ילמד שלמעשה ה"אתה הנצחי" – האלוהים – מדבר עמו דרך כל "אתה" קונקרטי עמו יצר זיקה. החיים מלאים "אותות" מן ה"אתה הנצחי" הדובר אליך ללא הרף. על האדם רק להטות את האוזן. חידושו של בובר הוא שאין אדם יכול לבוא אל האלוהים אלא רק דרך האנשים (בכך מנהל הוא פולמוס עם ההוגה הדני סרן קירקגור). על חילוניותה או דתיותה של הגות בובר, ישנם ויכוחים נרחבים במחקר.

"אני-הלז" והניכור בחברה המודרנית

"אני-הלז" הוא אפוא סוג קשר שבו, מלכתחילה, אדם פונה לזולתו מתוך יחס של תועלתנות, מתוך רצון להשתמש בו לצרכיו האישיים. יחס זה אינו חייב להיות מרושע ומניפולטיבי (כפי שרבים טועים לחשוב). בובר טוען שאף משורר המתייחס בצורה רגשנית למושא שירו יכול לעמוד עמו בזיקת "אני-לז", כיוון שאין הוא מקיים עמו את ה"זיקה", את הגישה הדיאלוגית של "אני-אתה". גישה מיוחדת זו תידון להלן.

הבעיה שעליה הצביע בובר היא שבתרבות המודרנית יחסי "אני-הלז" הופכים לדבר היחיד שקיים. התרבות איבדה את האיזון שלה, ויחסי "אני-אתה" הופכים נדירים יותר ויותר. בובר סבר שכאשר היחסים היחידים שקיימים בין בני האדם הם יחסי "אני-הלז" בלבד, כאשר איש אינו מעניין אותי מעבר לתועלת האישית, נוצרת תחושה של ניכור, שאותה מרגישים רבים בעולם המודרני.

בהסבר זה של בובר השתמש מרתין לותר קינג כדי להדגיש את התנגדותו להפרדה הגזעית, בטענה שהפרדה יוצרת ניכור חריף בחברה בין המדכאים למדוכאים.

דתיותו של בובר

בובר יצא כנגד הנצרות הפרוטסטנטית, וטען כי העת החדשה שונה מתקופת ימי הביניים בכך שבני האדם אינם מאמינים יותר בהתגלות אישית וישירה של האל לאדם. לשיטתו, בני האדם המודרניים ממשיכים לצפות לגילוי אלוהי, אך מניחים מראש שגילוי זה מתרחש ביחסים החברתיים שבין איש לרעהו, ולא ביחסים אישיים בין האדם לאל. בובר התמודד עם בעיית

ההתגלות בכך שמצד אחד הוא לא ביטל אותה (הוא סבר כי יש תקווה לכך), אך מצד שני לא קיבל את מובנה המילולי; הוא סבר כי האלוהי מתגלה ביחסים בין בני האדם, ב"חברותה", במפגש מהותי עם הסביבה, במפגש של "אני-אתה". באופן זה הוא הסביר גם את ההתגלות במעמד הר סיני. בעוד שריה"ל הניח שההתגלות התרחשה הלכה למעשה בפרהסייה, בובר סבר כי המונח "תורה משמים" מבטא דווקא חוויה שבמסגרתה חוו בני ישראל, תוך מפגש קולקטיבי, נוכחות אלוהית ברמה אחרת, שתורגמה לתכנים מסוימים (תורה). לדבריו, התגלות מעין זו אפשרית גם היום, בדיוק על פי אותה הנוסחה; התגלות אינה תלויה זמן ומקום, היא מתרחשת כאשר אנו פורצים את ה"אני-הלז" ועוברים ל"אני-אתה".

אחד מעקרונות היסוד של בובר היה כי במקום שבו יחס האדם לאדם אינם מתיישבים עם הדיבר האלוהי, אותו דיבר אינו מתקיים. בובר סבר שהתקווה לעתיד טוב יותר אינה טמונה בכך שבני האדם יתאחדו באמונותיהם או בדעותיהם, אם בימות המשיח ואם בחילוניות המרקסיסטית, אלא בכך שבני האדם יתאחדו ביחסם זה כלפי זה. הוא היה בטוח שעל דרי העולם לבסס את חייהם על עיקרון זה ושקבלת המפגש הבינאישי כמרכז ההווה האנושית טומן בחובו את התקווה לעולם טוב יותר.

יחסו להלכה ולדת

מקובל לומר על בובר שהוא "הכיר את כל בתי התפילה בעולם מלבד את בית הכנסת שבשכונתו טלביה". בובר התנגד לחיים דתיים המושתתים על המסורת וההלכה; התנגדותו מיוסדת על תפישתו הרעיונית כי כל טקס (ובכללו מוסד הנישואין) הוא יחס "אני לז" עם הדבר. מי שברצונו לחיות חיי דיאלוג אמיתיים, אסור לו להשתית את חייו על טקסים קבועים, המסתירים את המושא מאת הפונה. במובן זה, היה בבובר משהו מן הרוח האנרכיסטית.

מאיך יש לזכור כי מפעל חייו של בובר היא הבאת בשורת היהדות (מה שהוא תפש כיהדות האוטנטית: הנבואה והחסידות) לצעירים היהודיים, שפרקו מעליהם את עול היהדות, ואף לאנושות כולה. בובר ניסה לקרב את מושגי היהדות כך שיובנו ויהיו קיומיים וקרובים ללב כל אדם באשר הוא, אף ללא האמונות הדוגמטיות של היהדות (תורה מן השמים, הלכה, בחירת ישראל).

באיגרת אל ידידו הטוב, פרנץ רוזנצויג, מספר בובר כי השקט הפנימי אותו הוא זוכה לחוות, מביאו לשמירת שבת. זוהי אמירה בובריאנית אופיינית, שאינה רואה מצווה כהטרונומית, אלא כביטוי עמוק של רחשי הלב.

הכרת האל לפי בובר

בובר סיפר כי מחיפוש אחר החוויה האקסטטית (שלדבריו הוא אכן חווה), הוא עבר לניסיון לבנות יחס אחר אל העולם ואל סביבתו הבינאישית. לדבריו, על האדם להיות אחראי כלפי כל רגע בחייו, עליו להימצא "כאן ועכשיו", ולא להתכנס בתוך חוויה מיסטית המנותקת מהסביבה הסובבת אותו. למעשה, בובר המיר את החיפוש אחר החוויה האקסטטית ליחס אחר לחיים – כל רגע יכול להיות רגע של מפגש, והאחריות היא על כל רגע ורגע.

בובר ייחס כבוד להינדואיזם ולבודהיזם, אך סבר שאנשים החווים "הארה" וחושבים כי הייתה זו אחדות עם האל, טועים טעות חמורה. לשיטתו, ה"חוויה" הדתית היא התרחשות שקיימת בעולם, אשר מותנית במידת פתיחותם של האנשים ליחסי "אני-אתה" ביניהם. לדבריו, אם אדם מצליח להתנתק מהשטף החיצוני של כל הסובב אותו וחווה אחדות של הנפש שלו עצמו, מגיע לגרעין של נפשו ומתחבר עמו, לא די בכך כדי להזדהות עם האחדות הכוללת של העולם. נקודת המוצא של בובר הייתה שהדבר החשוב ביותר הוא עיקרון המפגש. למעשה, זהו רגע ההכרעה: אדם יכול להסתפק באיחוד אישי עם עצמו ולדמיין שהגיע לשיא, אך אפשר גם שהאדם יצא למפגש עם העולם ויעצים את אותה חוויה בקשר עם אנשים אחרים.

בובר טען שלא ניתן להבין את מושג האל באמצעות הידע (גנוזיס), לדבריו "על אלוהים אי אפשר לדבר, אבל אפשר לדבר אליו". למעשה, אלוהים כמושג אינו מובן כלל וכלל. אף על פי כן, הוא סבר שכאשר האדם מנסה להתקשר עם אותו אל, עוד ועוד ניסיונות עתידיים להביאו לידי מסקנה שיש משהו חיצוני לו שמתגלה אט-אט בפניו. כדי להסביר את עצמו הוא משתמש במשל: אם אינך יודע דבר על משורר אשר את שיריו אתה קורא, הרי יש לך רק אינדיקציה אחת בלבד לדעת דבר מה עליו ולהכירו – אלו הם שיריו. בדיוק באותו האופן, כדי להכיר את האל, יש לחבר עוד ועוד רגעים של מפגש עם הסובב, והחיבור של כל אותם רגעים יביא להבנת מקור ה"שירים" – אלוהים. אך לא כמושג, אלא כתוצאה של מפגש איתו.

סיכומו של דבר: בובר היה אקזיסטנציאליסט. הוא הצביע על החוויה הישירה והרגעית עם המקור, יותר מכל חשוב היה לו אותו מפגש בינאישי מיוחד אשר ניתן לקיים, לדבריו, בכל דור ודור.

בובר ואנרכיזם

בובר התחכך בחוגים האנרכיסטים עם ידידו הטוב, האנרכיסט הגרמני-יהודי גוסטב לנדאוואר, שאת כתביו בובר ערך ופרסם לאחר מותו. ביסוד התפיסה האנרכיסטית שבה דגל בובר נמצאת קבוצה של קהילות המהווה בסיס לקיום חופשי של קהילות שיתופיות החיות בקשרים עם קהילות נוספות. לדעתו, זוהי הדרך ליצירתה של חברה שלמה ומתוקנת.

בובר והסיפורים החסידיים

היחס למפעל הסיפורים החסידיים של בובר – ביקורת מול אהדה

כאמור, מפעלו המרכזי של מרטין בובר בכל הנוגע לחסידות היה ליקוט הסיפורים החסידיים. בובר עיין במאות טקסטים, והוציא מתוכם אנקדוטות; טענתו הייתה כי העיון בסיפורים החסידיים חושף לעינינו עולם שבו יש יחסים רבים של "אני-אתה", הרבה מעבר למה שניתן לראות בחיינו.

גרשם שלום, מייסד מחקר הקבלה, יחד עם הבולטים שבתלמידיו, סברו שבובר סילף את העולם החסידי לטובת הפילוסופיה הדיאלוגית שלו. לדעתו, "חדוות הקונקרטי" של בובר עיוורה את עיניו מלראות כי החסידות אינה דיאלוגיזם אלא מיסטיקה. לדעתם העולם החסידי הפוך לגמרי – עולם המחפש אחר דרך להתנתק מהעולם הגשמי בדרך מיסטית, ולא להתקשר אליו באמצעות כינונם של יחסים בלתי-אמצעיים עמו. "העלאת הניצוצות" החסידית אינה עמידה בזיקה עם הקונקרטי אלא פירושה ריקונו מחיותו לשם ההתאחדות המיסטית עם האל, המצוי מחוץ לעולם באופן מוחלט.

חלק גדול מהחוקרים כיום, ביניהם פרופ' משה אידל, פרופ' יואב אלשטיין ופרופ' רון מרגולין, אינם מסכימים עם הביקורת על בובר, וסוברים כי גרשם שלום, ובעיקר מחקרה של תלמידתו רבקה שץ, הם אלה שמסלפים את הטקסטים החסידיים. כך טוען מרגולין למשל כי אחוז רב יותר של הטקסטים החסידיים מדברים דווקא על הארת העולם הזה. לדבריו, כוונתו של בובר לא הייתה להחזירנו אל החסידות, אלא לינוק ממנה ערכים שחסרים בתרבות המודרנית המערבית, ולהם אין תחליף.

דוגמה לאחד הסיפורים שליקט: אור הגנוז

אמר רבי אלעזר: אור שברא הקב"ה ביום ראשון – אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו. כיוון שנסתכל הקב"ה בדור המבול ובדור הפלגה וראה שמעשיהם מקולקלים עמד וגנזו מהם. ולמי גנזו? לצדיקים לעתיד לבוא.

שאלו החסידים: היכן גנזו?

השיבו: בתורה.

שאלו: אם כן, כלום לא ימצאו צדיקים משהו מן האור הגנוז כשהם לומדים תורה?

השיבו: ימצאו וימצאו.

שאלו: אם כן, מה יעשו צדיקים כשימצאו משהו מן האור הגנוז בתורה?

השיבו: יגלוהו באורח חייהם.

– מרטין בובר, אור הגנוז: סיפורים חסידיים

כתביו

 פרק זה דורש עריכה. אתם מוזמנים לתרום לוויקיפדיה ולערוך אותו (https://he.wikipedia.org/w/index.php?title=%D7%9E%D7%A8%D7%98%D7%99%D7%9F_%D7%91%D7%95%D7%91%D7%A8&(action=edit). הסיבה לכך: לעשות סדר: לכתוב בעברית את שמות הכתבים שהופיעו בעברית, ומה שלא - לכתוב בגרמנית/באנגלית.

הגות

- **אני ואתה**; תרגום מגרמנית: אהרון פלשמן; דברי הקדמה: שולמית אלוני; נספחים: יעקב רז, אהרון פלשמן, אדמיאל קוסמן, ירושלים: מוסד ביאליק, תשע"ג 2013. ראה להלן הפנייה לקישור למדריך אינטראקטיבי מאת המתרגם.
- **אני-אתה**, בתוך: **בסוד שיח**, ירושלים: מוסד ביאליק, 1980, עמ' 3–103
- **בסוד שיח** : **על האדם ועמידתו נוכח ההווה**, תרגם צבי וויסלבסקי, מוסד ביאליק, 1964.
- **בעיית האדם** : **עיונים בתולדותיה**, תל אביב: מחברות לספרות, 1943
- **הרוח והמציאות: תשעה שערים לבירור היחס שביניהם**, מחברות לספרות, תש"ב-1942
- **עוללות**, ירושלים: מוסד ביאליק, 1966
- **פני אדם**: בחינות באנתרופולוגיה פילוסופית, ירושלים: מוסד ביאליק, 1989
- **תקוה לשעה זו** : **סוגיות מענייני הרוח והמציאות**, תל אביב: עם עובד, ארון ספרים יהודי, 1992
- **שתי דרכי אמונה**, תרגם חיים מחלב, אחרית דבר מאת דוד פלוסר, רסלינג 2011

החסידות

- **אגדת הבעל שם** - הופיע בגרמנית ותורגם לאנגלית.
- **אור הגנוז**, סיפורי חסידים, איורים יוני בן שלום, ירושלים: שוקן, 2005
- **בפרדס החסידות** : **עיונים במחשבתה ובהיותה**, ירושלים: מוסד ביאליק, 2001
- **גוג ומגוג** : **מגילת הימים**, תל אביב: עם עובד, 1987
- **דרכו של אדם על פי החסידות**, מוסד ביאליק, 1981 - קובץ שיחות שהרצה בובר בקול ישראל ובהם שילב את מסריו עם שרשרת סיפורי חסידים ומימרות הצדיקים.
- **המגיד הגדול ובני חוגו** - ספרו השלישי של בובר הצעיר על החסידות, ראה אור בשפה הגרמנית.
- **מעשיות ר' נחמן** הופיע בגרמנית ותורגם לאנגלית.
- **גוג ומגוג**: הוצאה מחודשת של ידיעות ספרים, 2007

המקרא

- **דרכו של מקרא: עיונים בדפוסי-סגנון בתנ"ך**, מוסד ביאליק, 1978
- **מלכות שמים**, עיונים בספרי שופטים ושמואל, תרגם יהושע עמיר, מוסד ביאליק, 2000
- **משה**, ירושלים: שוקן, 1999
- **תורת הנביאים**, ירושלים: מוסד ביאליק, 1975

הגות פוליטית

- **ארץ לשני עמים**, ערך והוסיף מבוא והערות פול מנדס-פלור, ירושלים: שוקן, 1988
- **בין עם לארצו**, עיקרי תולדותיו של רעיון, שוקן, 1944
- **נתיבות באוטופיה**, תל אביב: עם עובד, 1947
- **תעודה ויעוד**, הספרייה הציונית, 1964. קובץ מאמריו ונאומיו של בובר, הופיע בשני כרכים.

מכתבים

- **מרדכי מארטין בובר, חילופי אגרות במשך שבעים שנה**; דברי מבוא: גריטה שידר, ירושלים: מוסד ביאליק: כרך א: 1897–1918 / תרגמו מגרמנית והוסיפו הערות: יהושע עמיר וגבריאל שטרן, תשמ"ב-1982; כרך ב: 1918–1938 / תרגמו מגרמנית והוסיפו הערות: יהושע עמיר ומרים רון, תש"ן-1990.

ראו גם

- ברית שלום
- אני-אתה

לקריאה נוספת

- דן אבנון, **מרטין בובר – הדיאלוג הנסתר**, מאנגלית: דפנה בראון, עם עובד, תשע"ב מרץ 2012.
- לימור שריר, **מרטין בובר, מבט מקרוב: שיחות עם יהודית בובר-אגסי**, ירושלים: הוצאת כרמל, תשע"א 2011.
- מרגולין רון, **מקדש אדם: ההפנמה הדתית ועיצוב חיי הדת הפנימיים בראשית החסידות**, ירושלים: מאגנס, 2005.
- מרגולין רון, "אברהם הרואה: פירושו של מרדכי מרטין בובר לניסיונותיו של אברהם ומקורותיו הרעיוניים והחסידיים", בתוך **אברהם אבי המאמינים**, תשסב, עמ' 295-309.
- מרגולין רון, "גאולה פנימית כדרך לתיקון העולם: כיצד חיבר מרטין בובר את ספרו גוג ומגוג", **הציונות**, כא, תשנ"ח, 120-99.
- עדן יוחאי, "אמת ללא שיטה: עיונים במשנתו היהודית של מרטין בובר", **אקדמות**, ב, תשנ"ז, עמ' 33-50.
- עמיר יהושע, אמונה והתגלות אצל מרדכי מרטין בובר, **בר-אילן**, כב-כג, תשמ"ח, עמ' 287-302.
- קורן ישראל, **המסתורין של הארץ - מיסטיקה וחסידות בהגותו של מרטין בובר**, הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה, 2005.
- רצבי שלום, **אנרכיזם ב"ציון" בין מרטין בובר לאהרן דוד גורדון**, תל אביב: עם עובד, 2011.
- רצבי שלום, "ציונות כתיאופוליטיקה ואי-טבעיותה של הלאומיות היהודית: הערות להגותו הלאומית של מרטין בובר ומקורותיה", **עיונים בתקומת ישראל** 14, תשס"ד, עמ' 97-129.
- רצבי שלום, "המדינה היהודית בהגותו הפוליטית של בובר (1942-1965)", בתוך **עצמאות - 50 השנים הראשונות**, תשנ"ח, עמ' 195-214.
- רצבי שלום, "מצוות ואורתודוקסיה בהגותו של מ"מ בובר", **עיונים בתקומת ישראל** 10, תש"ס 2000, עמ' 671-641.
- שביד אליעזר, "אלוהים, אדם וטבע במשנתו של מרטין בובר", **דעת**, 57-59, תשס"ו, עמ' 279-288.
- שכטר רבקה, "בובר על שיח וסגירות", **ירושלים**, יח, תשס"ב, עמ' 229-236.
- שמואלי אפרים, מורשה ומאבק בשירה ובהגות, "יחדיו", איחוד מוציאים לאור בע"מ, תשל"ח 1978, עמ' 185-333, פרשה שלישית: מרטין מרדכי בובר (1878 - 1965) עם עם ישראל ותורתו.
- שפירא אברהם, **הרוח במציאות – מגמות העיצוב בהגות בובר**, מוסד ביאליק, בשיתוף בית-הספר למדעי היהדות באוניברסיטת תל אביב, תשנ"ד 1994.
- שפירא אברהם, **מבנים דואליים בהגותו של מ. מ. בובר**, תל אביב, 1983.
- ברזילי דוד, **האדם הדיאלוגי: תרומתו של מרטין בובר לפילוסופיה**, הוצאת מאגנס, 2000.
- פנחס רוזנבלט, "בשורתו הדתית של מרטין בובר", בתוך **בישראל ובאדם**, ירושלים, 1992, עמ' 159-154.
- אדמיאל קוסמן, "מבוא למשנת בובר", בתוך **מרדכי מרטין בובר, אני ואתה** (מגרמנית: אהרון פלשמן), ירושלים: מוסד ביאליק, תשע"ג, עמ' 160-231.
- Ouriel Zohar, "Le Modèle 'Je-Tu' et 'Je-Vous' dans une société utopiste selon Martin Buber, comme principe de théâtre collectif" in "Utopies – Mémoire et Imaginaire", éditeurs Prof. Zinguer et Dr. Amar (université de Haifa), in Die Blaue Eule10, Essen p. 99-107 2008 **(בצרפתית)**

קישורים חיצוניים

- **כרטיס אישי** (http://www.academy.ac.il/asp/members/members_in_past.asp?person_id=292), האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
- רשימת המאמרים של מרטין בובר באתר רמב"י: בעברית (http://aleph.nli.org.il/F/?func=find-c&con_lng=heb&local_base=rmb01&ccl_term=WAU%3D%D7%91%D7%95%D7%91%D7%A8%2C+%D7%9E%D7%A8%D7%98%D7%99%D7%9F&adjacent=N) ובלועזית (http://aleph.nli.org.il/F/?func=find-c&con_lng=heb&local_base=rmb01&ccl_term=WAU%3DBuber%2C+Martin&adjacent=N)
- רשימת מאמרים על מרטין בובר באתר רמב"י (עברית) (http://aleph.nli.org.il/F/?func=find-c&con_lng=heb&local_base=rmb01&ccl_term=WSU%3D%D7%91%D7%95%D7%91%D7%A8%2C+%D7%9E%D7%A8%D7%98%D7%99%D7%9F&adjacent=N) (לועזית) (http://aleph.nli.org.il/F/?func=find-c&con_lng=heb&local_base=rmb01&ccl_term=WSU%3DBuber%2C+Martin&adjacent=N)
- גיימס א' אורמסון (עורך), בן עמי שרפשטיין (עורך המהדורה העברית), מרטין בובר (<http://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=873>), בספר "פילוסופיה" באתר מט"ח
- מדריך אינטראקטיבי לאני ואתה בעברית [1] (<http://buberguide.wordpress.com/>)
- שיחה על מיסטיקה (<http://actv.haifa.ac.il/programs/Item.aspx?it=334>) וחסידות (<http://actv.haifa.ac.il/programs/Item.aspx?it=323>) בהגותו של מרטין בובר
- אדמיאל קוסמן, סיפור "צדיקים" מודרני: מרטין בובר ומורה הזן (<http://tools.wmflabs.org/hewiki->)

מיזמי קרן ויקימדיה

 ציטוטים בוויקיציטוט: מרטין בובר

 תמונות ומדיה בוויקישיתוף: מרטין בובר

- משה שטרן, החשיבה הדיאלוגית של מרטין בובר (<http://www.orianim.ac.il/site/heb>), באתר הארץ (<http://tools.redirect.php?q=http://www.haaretz.co.il/hasite/spages/683337.html>), אורנים. (/TmpCourse.aspx? CourseID=599&AccountID=25)
- אדמיאל קוסמן, שלמה המלך כדוליטל היהודי (<http://tools.wmflabs.org/hewiki-tools/redirect.php?q=http://www.haaretz.co.il/hasite/spages/931560.html>), באתר הארץ
- אדמיאל קוסמן, על שתי נשים נסתרות שהולידו שני מודלים גבריים של אהבת אלוהים (<http://tools.wmflabs.org/hewiki-tools/redirect.php?q=http://www.haaretz.co.il/hasite/spages/998886.html>), באתר הארץ, 4 ביולי 2008
- גוג ומגוג באתר ידיעות ספרים (<http://www.ybook.co.il/htmls/product.aspx?c0=15184&bsp=13591>)
- שמואל הכהן אבידור, "הגיעה העת להתייעץ בפילוסופים" (<http://jpress.org.il/Default/Scripting>)
- 1958/01/10&EntityId=Aro2500&ViewMode=HTML), דבר, 10 בינואר 1958
- יאיר טיקטין, על הקשר בין משנתו הדתית למשנתו הפוליטית של מרטין בובר (<http://www.mh.tzameret.mz.he.wzo.org.il/BRPortalStorage/a/20/57/69-SwwcXRFGLy.doc>) באתר ההסתדרות הציונית העולמית
- תום שגב, שיעור היסטוריה, אסירה באירופה (<http://tools.wmflabs.org/hewiki-tools/redirect.php?q=http://www.haaretz.co.il/hasite/spages/1235548.html>), באתר הארץ, 24 ביולי 2011
- לימור שריר, מרטין בובר וגרשום שלום (<http://www.yekum.org/2011/11/%d7%9e%d7%a8%d7%98%d7%99>)
- הספר "מרטין בובר - מבט מקרוב" במגזין "יקום תרבות" (<http://www.yekum.org/2011/11/%d7%9e%d7%a8%d7%98%d7%99>)
- אדמיאל קוסמן, זכות ההקשבה. התאולוגיה היהודית ברפובליקת ויימאר (<http://tools.wmflabs.org/hewiki-tools/redirect.php?q=http://www.haaretz.co.il/1.1602758>), באתר הארץ, 28 בדצמבר 2011
- אדמיאל קוסמן: איפה לחפש את עצמנו? (<http://east-west-psych.co.il/%D7%90%D7%99%D7%A4%D7%94>)
- מאמר, שעוסק בבובר והיידגר על הבדידות). רבעון לפסיכולוגיה ממזרח וממערב, גיליון 1, פברואר 17, 2012.
- גרשם שלום, פירושו של מרטין בובר לחסידות (<http://www.katharsis.co.il/images/magazine>)
- קתרסיס 5, אביב תשס"ו 2006 (<http://www.katharsis.co.il/images/magazine>)
- רונון שמיר, דן אבנון, מרטין בובר והסוציולוגיה הישראלית (<http://theory-and-criticism.vanleer.org.il/NetisUtils>)
- תיאוריה וביקורת 12, חורף 1999 (<http://theory-and-criticism.vanleer.org.il/NetisUtils>)
- שלום רצבי, אלוהים לבדו הוא המלך, ולכן דרושה מדינה דו-לאומית (<http://tools.wmflabs.org/hewiki-tools/redirect.php?q=http://www.haaretz.co.il/1.2631959>), באתר הארץ, 8 במאי 2015
- אורי רם, איך הפך מרטין בובר לקדוש מודרני (<http://tools.wmflabs.org/hewiki-tools/redirect.php?q=http://www.haaretz.co.il/1.2662031>), באתר הארץ, 16 ביוני 2015
- גיל וייסבלאי, בין מרטין הגרמני למרדכי היהודי: המפגש בין בובר להיידגר, 1957 (<http://web.nli.org.il/sites/NLI/Hebrew/collections/personalsites/Israel-Germany/Division-of-Germany/Pages/Buber-Heidegger.aspx>), באתר הספרייה הלאומית

מכתביו

- מרטין בובר, יסודה של החסידות (<http://www.daat.ac.il/daat/vl/betisrael/betisrael18.pdf>), בתוך בית ישראל בפולין, ישראל היילפרין (עורך), ירושלים תש"ח

הערות שוליים

1. Nominations by Nobel Laureates (http://nobelprize.org/nobel_prizes/literature/nomination ^ (/laureates_nominations.html)
2. דף הבית של אתר המדליה (<http://www.gcjz-berlin.de/medaille.htm>) (גרמנית) ^

[הסתרה]

נשיאי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

מרטין בובר · אהרן קציר · גרשם שלום · אריה דבורצקי · אפרים אלימלך אורבך · יהושע יורטנר · יעקב זיו · מנחם יערי · רות ארנון

קטגוריות: ויקיפדיה: עריכה - מדעי הרוח | ויקיפדיה: עריכה - אישים | אישים שהשתתפו בוועידות הקונגרס הציוני פילוסופים ישראלים | פילוסופים של המאה ה-20 | יהודים אוסטרים | אנשי העלייה החמישית | יוצאים בשאלה נשיאי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים | זוכי פרס ישראל למדעי הרוח | זוכי פרס ביאליק לחכמת ישראל פילוסופים של היהדות | פילוסופים של המוסר | חוקרי קבלה וחסידות | פילוסופים יהודים | פילוסופים של הדת נאו-חסידות | מו"לים יהודים | מו"לים גרמנים | ראשוני האוניברסיטה העברית בירושלים | ראשוני הציונות פציפיסטים ישראלים | אנרכיסטים יהודים | סגל האוניברסיטה העברית בירושלים: מדעי החברה | חברי ברית שלום אקזיסטנציאליזם | מתרגמי התנ"ך | משפחת בובר | יהודים הקבורים בהר המנוחות | פציפיסטים יהודים אנשי חינוך ישראלים | אנשי חינוך יהודים | אנרכיסטים ישראלים ישראלים חברי האקדמיה האמריקאית לאמנויות ולמדעים | אישים שהונצחו על בולי ישראל

- שונה לאחרונה ב־10:36, 2 ביולי 2015.
- הטקסט מוגש בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס-שיתוף זהה 3.0; ייתכן שישנם תנאים נוספים. ראו תנאי שימוש לפרטים.

Martin Buber

From Wikipedia, the free encyclopedia

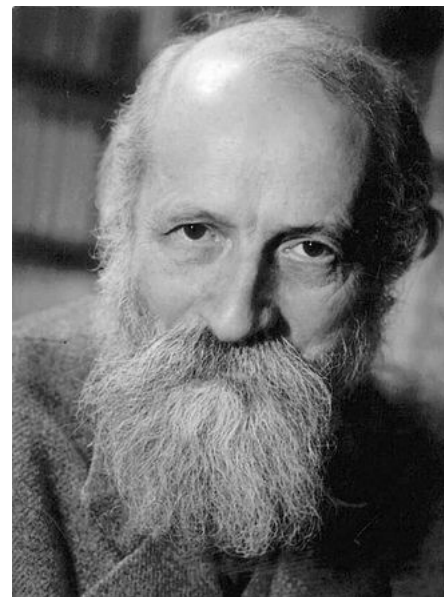
Martin Buber (Hebrew: מרטין בּוּבֵר, German: *Martin Buber*, Yiddish: מארטין בּוּבֵר; February 8, 1878 – June 13, 1965) was an Austrian-born Israeli Jewish philosopher best known for his philosophy of dialogue, a form of existentialism centered on the distinction between the I–Thou relationship and the I–It relationship.^[1] Born in Vienna, Buber came from a family of observant Jews, but broke with Jewish custom to pursue secular studies in philosophy. In 1902, he became the editor of the weekly *Die Welt*, the central organ of the Zionist movement, although he later withdrew from organizational work in Zionism. In 1923, Buber wrote his famous essay on existence, *Ich und Du* (later translated into English as *I and Thou*), and in 1925, he began translating the Hebrew Bible into the German language.

In 1930, Buber became an honorary professor at the University of Frankfurt am Main, but resigned in protest from his professorship immediately after Adolf Hitler came to power in 1933. He then founded the Central Office for Jewish Adult Education, which became an increasingly important body as the German government forbade Jews to attend public education. In 1938, Buber left Germany and settled in Jerusalem, Mandate Palestine (later Israel), receiving a professorship at Hebrew University and lecturing in anthropology and introductory sociology.

Buber was a direct descendent of the prominent 16th century rabbi Meir Katzenellenbogen, known as the Maharam of Padua, as was his cousin, cosmetics entrepreneur Helena Rubinstein. Karl Marx is another notable relative.^[2]

Buber's wife Paula died in 1958, and he died at his home in the Talbiya neighborhood of Jerusalem on June 13, 1965. They had two children: a son, Rafael Buber and a daughter, Eva Strauss-Steinitz.^[2]

Martin Buber

Born	February 8, 1878 Vienna, Austria-Hungary
Died	June 13, 1965 (aged 87) Jerusalem, Israel
Religion	Judaism
Era	20th-century philosophy
Region	Western Philosophy
School	Existentialism
Main interests	Ontology
Notable ideas	<i>Ich-Du</i> and <i>Ich-Es</i>
Influences	
Influenced	

Contents

- 1 Early life
- 2 Themes
- 3 Zionist views
- 4 Literary and academic career
- 5 Philosophy

- 5.1 Dialogue and existence
  - 5.1.1 *Ich-Du*
  - 5.1.2 *Ich-Es*
  - 5.1.3 Note on translation
- 6 Hasidism and mysticism
- 7 Awards
- 8 Printed works
  - 8.1 Original writings (German)
  - 8.2 Collected works
  - 8.3 Correspondence
- 9 See also
- 10 References
- 11 Sources
- 12 Further reading
- 13 External links

Early life

Martin (Hebrew name: מרדכי, *Mordechai*) Buber was born in Vienna to an Orthodox Jewish family. "Because his parents divorced when he was three years old, he was educated and raised by his grandfather in Lvov where he learned the Talmud, literature and the ways of Chassidism whose Rabbis and leaders he became exposed to."

^[2] His grandfather, Solomon Buber, was a renowned scholar of Midrash and Rabbinic Literature. At home Buber spoke Yiddish and German. In 1892 Buber returned to his father's house in Lemberg, today's Lviv, Ukraine.

Despite Buber's connection to the House of David as a descendant of Meir Katzenellenbogen, illustrated in *The Unbroken Chain*,^[2] a personal religious crisis led him to break with Jewish religious customs: he started reading Immanuel Kant, Søren Kierkegaard, and Friedrich Nietzsche.^[3] The latter two, in particular, inspired him to pursue studies in philosophy. In 1896, Buber went to study in Vienna (philosophy, art history, German studies, philology).

In 1898, he joined the Zionist movement, participating in congresses and organizational work. In 1899 while studying in Zürich, Buber met his future wife, Paula Winkler, a non-Jewish Zionist writer from Munich who later converted to Judaism.^[4]

Themes

Buber's evocative, sometimes poetic, writing style marked the major themes in his work: the retelling of Hasidic tales, Biblical commentary, and metaphysical dialogue. A cultural Zionist, Buber was active in the Jewish and educational communities of Germany and Israel.^[5] He was also a staunch supporter of a binational solution in Palestine, and after the establishment of the Jewish state of Israel, of a regional federation of Israel and Arab states. His influence extends across the humanities, particularly in the fields of social psychology, social philosophy, and religious existentialism.^[6]

Buber's attitude towards Zionism was tied to his desire to promote a vision of "Hebrew humanism".^[7] According to Laurence J. Silberstein, the terminology of "Hebrew humanism" was coined to "distinguish

[Buber's] form of nationalism from that of the official Zionist movement" and to point to how "Israel's problem was but a distinct form of the universal human problem. Accordingly, the task of Israel as a distinct nation was inexorably linked to the task of humanity in general".^[8]

Zionist views

Approaching Zionism from his own personal viewpoint, Buber disagreed with Theodor Herzl about the political and cultural direction of Zionism. Herzl envisioned the goal of Zionism in a nation-state, but did not consider Jewish culture or religion necessary. In contrast, Buber believed the potential of Zionism was for social and spiritual enrichment. For example, Buber argued that following the formation of the Israeli state, there would need to be reforms to Judaism: "We need someone who would do for Judaism what Pope John XXIII has done for the Catholic Church".^[9] Herzl and Buber would continue, in mutual respect and disagreement, to work towards their respective goals for the rest of their lives.

In 1902 Buber became the editor of the weekly *Die Welt*, the central organ of the Zionist movement. However, a year later he became involved with the Jewish Hasidim movement. Buber admired how the Hasidic communities actualized their religion in daily life and culture. In stark contrast to the busy Zionist organizations, which were always mulling political concerns, the Hasidim were focused on the values which Buber had long advocated for Zionism to adopt. In 1904, he withdrew from much of his Zionist organizational work and devoted himself to study and writing. In that year he published his thesis, *Beiträge zur Geschichte des Individuationsproblems*, on Jakob Böhme and Nikolaus Cusanus.^[10]

In the early 1920s Martin Buber started advocating a binational Jewish-Arab state, stating that the Jewish people should proclaim "its desire to live in peace and brotherhood with the Arab people and to develop the common homeland into a republic in which both peoples will have the possibility of free development".^[11]

Buber rejected the idea of Zionism as just another national movement and wanted instead to see the creation of an exemplary society; a society which would not, he said, be characterized by Jewish domination of the Arabs. It was necessary for the Zionist movement to reach a consensus with the Arabs even at the cost of the Jews remaining a minority in the country. In 1925 he was involved in the creation of the organization Brit Shalom (Covenant of Peace), which advocated the creation of a binational state, and throughout the rest of his life he hoped and believed that Jews and Arabs one day would live in peace in a joint nation. In 1942, he co-founded the Ihud party which advocated a binationalist program. Nevertheless he was connected with decades of friendship to Zionists and philosophers like Chaim Weizmann, Max Brod, Hugo Bergman, and Felix Weltsch, who were close friends of his from old European times in Prague, Berlin, and Vienna to the Jerusalem of the 1940s through the 1960s.

After Israel gained independence in 1948, Buber advocated Israel's participation in a federation of "Near East" states wider than just Palestine.^[12]

Literary and academic career

From 1910 to 1914, Buber studied myths and published editions of mythic texts. In 1916 he moved from Berlin to Heppenheim.

During World War I, he helped establish the Jewish National Commission to improve the condition of Eastern European Jews. During that period he became the editor of *Der Jude* (German for "The Jew"), a Jewish monthly (until 1924). In 1921, Buber began his close relationship with Franz Rosenzweig. In 1922, he and Rosenzweig

co-operated in Rosenzweig's House of Jewish Learning, known in Germany as *Lehrhaus*.^[13]

In 1923, Buber wrote his famous essay on existence, *Ich und Du* (later translated into English as *I and Thou*). Though he edited the work later in his life, he refused to make substantial changes. In 1925, he began, in conjunction with Franz Rosenzweig, translating the Hebrew Bible into German. He himself called this translation *Verdeutschung* ("Germanification"), since it does not always use literary German language, but instead attempts to find new dynamic (often newly invented) equivalent phrasing to respect the multivalent Hebrew original. Between 1926 and 1930, Buber co-edited the quarterly *Die Kreatur* ("The Creature").^[14]

In 1930, Buber became an honorary professor at the University of Frankfurt am Main. He resigned in protest from his professorship immediately after Adolf Hitler came to power in 1933. On October 4, 1933 the Nazi authorities forbade him to lecture. In 1935 he was expelled from the *Reichsschrifttumskammer* (the National Socialist authors' association). He then founded the Central Office for Jewish Adult Education, which became an increasingly important body as the German government forbade Jews to attend public education.^[15] The Nazi administration increasingly obstructed this body.

Finally, in 1938, Buber left Germany and settled in Jerusalem, then capital of Mandate Palestine. He received a professorship at Hebrew University, there lecturing in anthropology and introductory sociology. The lectures he gave during the first semester were published in the book *The problem of man* (*Das Problem des Menschen*);^{[16][17]} in these lectures he discusses how the question "What is Man?" became the central one in philosophical anthropology.^[18] He participated in the discussion of the Jews' problems in Palestine and of the Arab question – working out of his Biblical, philosophic, and Hasidic work.

He became a member of the group *Ihud*, which aimed at a bi-national state for Arabs and Jews in Palestine. Such a binational confederation was viewed by Buber as a more proper fulfillment of Zionism than a solely Jewish state. In 1946 he published his work *Paths in Utopia*,^[19] in which he detailed his communitarian socialist views and his theory of the "dialogical community" founded upon interpersonal "dialogical relationships".

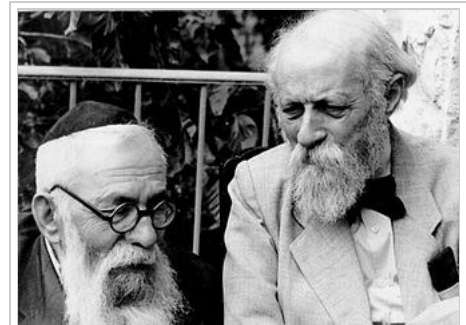
After World War II Buber began lecture tours in Europe and the United States. In 1952 he argued with Jung over the existence of God.^[20]

Philosophy

Buber is famous for his thesis of dialogical existence, as he described in the book *I and Thou*. However, his work dealt with a range of issues including religious consciousness, modernity, the concept of evil, ethics,

Martin Buber's house (1916–38) in Heppenheim, Germany. Now the headquarters of the ICCJ.

Martin Buber and Rabbi Binyamin in Palestine (1920–30)

Buber (left) and Judah Leon Magnes testifying before the Anglo-American Committee of Inquiry in Jerusalem (1946)

education, and Biblical hermeneutics.^[21]

Buber rejected the label of "philosopher" or "theologian" claiming he was not interested in ideas, only personal experience, and could not discuss God but only relationships to God.^[22]

Dialogue and existence

In *I and Thou*, Buber introduced his thesis on human existence. Inspired by Feuerbach's *The Essence of Christianity* and Kierkegaard's *Single One*, Buber worked upon the premise of existence as encounter.^[23] He explained this philosophy using the word pairs of *Ich-Du* and *Ich-Es* to categorize the modes of consciousness, interaction, and being through which an individual engages with other individuals, inanimate objects, and all reality in general. Theologically, he associated the first with the Jewish Jesus and the second with the gentile Christian Paul.^[24]

Philosophically, these word pairs express complex ideas about modes of being—particularly how a person exists and actualizes that existence. As Buber argues in *I and Thou*, a person is at all times engaged with the world in one of these modes.

The generic motif Buber employs to describe the dual modes of being is one of dialogue (*Ich-Du*) and monologue (*Ich-Es*).^[25] The concept of communication, particularly language-oriented communication, is used both in describing dialogue/monologue through metaphors and expressing the interpersonal nature of human existence.

Ich-Du

Ich-Du ("I-Thou" or "I-You") is a relationship that stresses the mutual, holistic existence of two beings. It is a concrete encounter, because these beings meet one another in their authentic existence, without any qualification or objectification of one another. Even imagination and ideas do not play a role in this relation. In an I–Thou encounter, infinity and universality are made actual (rather than being merely concepts).^[25] Buber stressed that an *Ich-Du* relationship lacks any composition (e.g., structure) and communicates no content (e.g., information). Despite the fact that *Ich-Du* cannot be proven to happen as an event (e.g., it cannot be measured), Buber stressed that it is real and perceivable. A variety of examples are used to illustrate *Ich-Du* relationships in daily life—two lovers, an observer and a cat, the author and a tree, and two strangers on a train. Common English words used to describe the *Ich-Du* relationship include encounter, meeting, dialogue, mutuality, and exchange.

One key *Ich-Du* relationship Buber identified was that which can exist between a human being and God. Buber argued that this is the only way in which it is possible to interact with God, and that an *Ich-Du* relationship with anything or anyone connects in some way with the eternal relation to God.

To create this I–Thou relationship with God, a person has to be open to the idea of such a relationship, but not actively pursue it. The pursuit of such a relation creates qualities associated with It-ness, and so would prevent an I-You relation, limiting it to I-It. Buber claims that if we are open to the I–Thou, God eventually comes to us in response to our welcome. Also, because the God Buber describes is completely devoid of qualities, this I–Thou relationship lasts as long as the individual wills it. When the individual finally returns to the I-It way of

Buber in the Jewish Quarter in Jerusalem, prior to 1948

Stamp celebrating the 100th anniversary of the birth of Martin Buber, 1978

relating, this acts as a barrier to deeper relationship and community.

Ich-Es

The *Ich-Es* ("I-It") relationship is nearly the opposite of *Ich-Du*.^[25] Whereas in *Ich-Du* the two beings encounter one another, in an *Ich-Es* relationship the beings do not actually meet. Instead, the "I" confronts and qualifies an idea, or conceptualization, of the being in its presence and treats that being as an object. All such objects are considered merely mental representations, created and sustained by the individual mind. This is based partly on Kant's theory of phenomenon, in that these objects reside in the cognitive agent's mind, existing only as thoughts. Therefore, the *Ich-Es* relationship is in fact a relationship with oneself; it is not a dialogue, but a monologue.

In the *Ich-Es* relationship, an individual treats other things, people, etc., as objects to be used and experienced. Essentially, this form of objectivity relates to the world in terms of the self – how an object can serve the individual's interest.

Buber argued that human life consists of an oscillation between *Ich-Du* and *Ich-Es*, and that in fact *Ich-Du* experiences are rather few and far between. In diagnosing the various perceived ills of modernity (e.g., isolation, dehumanization, etc.), Buber believed that the expansion of a purely analytic, material view of existence was at heart an advocacy of *Ich-Es* relations – even between human beings. Buber argued that this paradigm devalued not only existents, but the meaning of all existence.

Note on translation

Ich und Du has been translated from the original German into many other languages. However, because Buber's use of German was highly idiomatic and often unconventional, there has naturally been debate on how best to convey the complex messages in his text. One critical debate in the English-speaking world has centered on the correct translation of the key word pairs *Ich-Du* and *Ich-Es*. In the German the word "Du" is used, while in the English two different translations are used: "Thou" (used in Ronald Smith's version) and "You" (used by Walter Kaufmann). The key problem is how to translate the very personal, even intimate German "Du", which has no direct equivalent in Modern English. Smith argued that "Thou" invokes the theological and reverential implications which Buber intended (e.g., Buber describes God as the eternal "Du"). Kaufmann asserted that this wording was archaic and impersonal, offering "You" because (like the German *Du*) it has colloquial usage in intimate conversation.

Despite this debate, Buber's book is widely known in the English-speaking world as *I and Thou*, perhaps because the Smith translation appeared years before the Kaufmann one. However, both the Smith and Kaufmann translations are widely available.

Hasidism and mysticism

Buber was a scholar, interpreter, and translator of Hasidic lore. He viewed Hasidism as a source of cultural renewal for Judaism, frequently citing examples from the Hasidic tradition that emphasized community, interpersonal life, and meaning in common activities (e.g., a worker's relation to his tools). The Hasidic ideal, according to Buber, emphasized a life lived in the unconditional presence of God, where there was no distinct separation between daily habits and religious experience. This was a major influence on Buber's philosophy of anthropology, which considered the basis of human existence as dialogical.

In 1906, Buber published *Die Geschichten des Rabbi Nachman*, a collection of the tales of the Rabbi Nachman

of Breslov, a renowned Hasidic *rebbe*, as interpreted and retold in a Neo-Hasidic fashion by Buber. Two years later, Buber published *Die Legende des Baalschem* (stories of the Baal Shem Tov), the founder of Hasidism.^[13]

Buber's interpretation of the Hasidic tradition, however, has been criticized by scholars such as Chaim Potok for its romanticization. In the introduction to Buber's *Tales of the Hasidim*, Potok notes that Buber overlooked Hasidism's "charlatanism, obscurantism, internecine quarrels, its heavy freight of folk superstition and pietistic excesses, its tzadik worship, its vulgarized and attenuated reading of Lurianic Kabbalah." Even more severe is the criticism that Buber deemphasized the importance of the Jewish Law in Hasidism. This is ironic, considering that Buber often delved into Hasidim to demonstrate that individual religiosity did not require a dogmatic, creedal religion.

Awards

- In 1951, Buber received the Goethe award of the University of Hamburg.
- In 1953, he received the Peace Prize of the German Book Trade.
- In 1958, he was awarded the Israel Prize in the humanities.^[26]
- In 1961, he was awarded the Bialik Prize for Jewish thought.^[27]
- In 1963, he won the Erasmus Prize in Amsterdam.

Printed works

Original writings (German)

- *Die Geschichten des Rabbi Nachman* (1906)
- *Die fünfzigste Pforte* (1907)
- *Die Legende des Baalschem* (1908)
- *Ekstatische Konfessionen* (1909)
- *Chinesische Geister- und Liebesgeschichten* (1911)
- *Daniel – Gespräche von der Verwirklichung* (1913)
- *Die jüdische Bewegung – gesammelte Aufsätze und Ansprachen 1900–1915* (1916)
- *Vom Geist des Judentums – Reden und Geleitworte* (1916)
- *Die Rede, die Lehre und das Lied – drei Beispiele* (1917)
- *Ereignisse und Begegnungen* (1917)
- *Der grosse Maggid und seine Nachfolge*(1922)
- *Reden über das Judentum* (1923)
- *Ich und Du* (1923)
- *Das Verborgene Licht* (1924)
- *Die chassidischen Bücher* (1928)
- *Aus unbekanntem Schriften* (1928)
- *Zwiesprache* (1932)
- *Kampf um Israel – Reden und Schriften 1921–1932* (1933)
- *Hundert chassidische Geschichten* (1933)
- *Die Troestung Israels : aus Jeschajahu, Kapitel 40 bis 55* (1933); with Franz Rosenzweig
- *Erzählungen von Engeln, Geistern und Dämonen* (1934)
- *Das Buch der Preisungen* (1935); with Franz Rosenzweig
- *Deutung des Chassidismus – drei Versuche* (1935)
- *Die Josefslegende in aquarellierten Zeichnungen eines unbekanntem russischen Juden der Biedermeierzeit* (1935)
- *Die Schrift und ihre Verdeutschung* (1936); with Franz Rosenzweig
- *Aus Tiefen rufe ich Dich – dreiundzwanzig Psalmen in der Urschrift* (1936)
- *Das Kommende : Untersuchungen zur Entstehungsgeschichte des Messianischen Glaubens – I. Königtum Gottes* (1936 ?)
- *Die Stunde und die Erkenntnis – Reden und Aufsätze 1933–1935* (1936)
- *Zion als Ziel und als Aufgabe – Gedanken aus drei Jahrzehnten – mit einer Rede über Nationalismus als Anhang* (1936)

- *Worte an die Jugend* (1938)
- *Moseh* (1945)
- *Dialogisches Leben – gesammelte philosophische und pädagogische Schriften* (1947)
- *Der Weg des Menschen : nach der chassidischen Lehre* (1948)
- *Das Problem des Menschen* (1948, Hebrew text 1942)
- *Die Erzählungen der Chassidim* (1949)
- *Gog und Magog – eine Chronik* (1949, Hebrew text 1943)
- *Israel und Palästina – zur Geschichte einer Idee* (1950, Hebrew text 1944)
- *Der Glaube der Propheten* (1950)
- *Pfade in Utopia* (1950)
- *Zwei Glaubensweisen* (1950)
- *Urdistanz und Beziehung* (1951)
- *Der utopische Sozialismus* (1952)
- *Bilder von Gut und Böse* (1952)
- *Die Chassidische Botschaft* (1952)
- *Recht und Unrecht – Deutung einiger Psalmen* (1952)
- *An der Wende – Reden über das Judentum* (1952)
- *Zwischen Gesellschaft und Staat* (1952)
- *Das echte Gespräch und die Möglichkeiten des Friedens* (1953)
- *Einsichten : aus den Schriften gesammelt* (1953)
- *Reden über Erziehung* (1953)
- *Gottesfinsternis – Betrachtungen zur Beziehung zwischen Religion und Philosophie* (1953)
- *Hinweise – gesammelte Essays* (1953)
- *Die fünf Bücher der Weisung – Zu einer neuen Verdeutschung der Schrift"* (1954); with Franz Rosenzweig
- *Die Schriften über das dialogische Prinzip (Ich und Du, Zwiesprache, Die Frage an den Einzelnen, Elemente des Zwischenmenschlichen)* (1954)
- *Sehertum – Anfang und Ausgang* (1955)
- *Der Mensch und sein Gebild* (1955)
- *Schuld und Schuldgefühle* (1958)
- *Begegnung – autobiographische Fragmente* (1960)
- *Logos : zwei Reden* (1962)
- *Nachlese* (1965)

Chinesische Geister- und Liebesgeschichten included the first German translation ever made of *Strange Stories from a Chinese Studio*. Alex Page translated the *Chinesische Geister- und Liebesgeschichten* as "Chinese Tales", published in 1991 by Humanities Press.^[28]

Collected works

Werke 3 volumes (1962–1964)

- I *Schriften zur Philosophie* (1962)
- II *Schriften zur Bibel* (1964)
- III *Schriften zum Chassidismus* (1963)

Martin Buber Werkausgabe (MBW). Berliner Akademie der Wissenschaften / Israel Academy of Sciences and Humanities, ed. Paul Mendes-Flohr & Peter Schäfer with Martina Urban; 21 volumes planned (2001–)

Correspondence

Briefwechsel aus sieben Jahrzehnten 1897–1965 (1972–1975)

- I : 1897–1918 (1972)
- II : 1918–1938 (1973)
- III : 1938–1965 (1975)

See also

- Existential therapy
- Guilt
- Humanistic psychology
- Intersubjectivity
- Contextual therapy
- Franz Rosenzweig
- André Neher
- List of Israel Prize recipients
- List of Bialik Prize recipients
- Jewish existentialism

References

1. "Buber", *Island of freedom* (<http://www.roberthsarkissian.com/iof/BUBER.HTM>).
2. Rosenstein, Neil (1990), *The Unbroken Chain: Biographical Sketches and Genealogy of Illustrious Jewish Families from the 15th–20th Century* **1, 2** (revised ed.), New York: CIS, ISBN 0-9610578-4-X .
3. Wood, Robert E (1 December 1969). *Martin Buber's Ontology: An Analysis of I and Thou* (<http://books.google.com/books?id=JJSCasqZ7iQC>). Northwestern University Press. p. 5. ISBN 978-0-8101-0650-5.
4. "The Existential Primer" (<http://www.tameri.com/csw/exist/buber.shtml>). Tameri. Retrieved August 28, 2011.
5. Buber 1996, p. 92.
6. Buber 1996, p. 34.
7. Schaefer, Grete (1973). *The Hebrew humanism of Martin Buber*. Detroit: Wayne State University Press. p. 11. ISBN 0-8143-1483-X.
8. Silberstein, Laurence J (1989). *Martin Buber's Social and Religious Thought: Alienation and the quest for meaning*. New York: New York University Press. p. 100. ISBN 0-8147-7886-0.
9. Hodes, Aubrey (1971). *Martin Buber: An Intimate Portrait* (http://openlibrary.org/works/OL7021935W/Martin_Buber_an_intimate_portrait). p. 174. ISBN 0-670-45904-6.
10. Stewart, Jon (1 May 2011). *Kierkegaard and Existentialism* (<http://books.google.com/books?id=UFQWBkpEbwsC>). Ashgate. p. 34. ISBN 978-1-4094-2641-7.
11. "Jewish Zionist Education" (<http://www.jafi.org.il/education/100/people/bios/buber.html>). IL: Jafi. May 15, 2005. Retrieved August 28, 2011.
12. Buber, Martin (2005) [1954]. "We Need The Arabs, They Need Us!". In Mendes-Flohr, Paul. *A Land of Two Peoples*. University of Chicago. ISBN 0-226-07802-7.
13. Zank, Michael (31 August 2006). *New perspectives on Martin Buber* (<http://books.google.com/books?id=HRjAUsonXGwC>). Mohr Siebeck. p. 20. ISBN 978-3-16-148998-3.
14. Buber, Martin; Biemann, Asher D (2002). *The Martin Buber reader: essential writings* (<http://books.google.com/books?id=BTzPiYZUIPwC>). Palgrave Macmillan. p. 7. ISBN 978-0-312-29290-4.
15. Buber, Martin (15 February 2005). Mendes-Flohr, Paul R, ed. *A land of two peoples: Martin Buber on Jews and Arabs* (http://books.google.com/books?id=IE5B_0AjQjkC). University of Chicago Press. ISBN 978-0-226-07802-1.
16. Buber, Martin (1991), "Martin Buber: A Biographical Sketch", in Schaefer, Grete, *The letters of Martin Buber: a life of dialogue* (<http://books.google.com/books?id=tGi6968aQSoC&pg=PA52>), p. 52, ISBN 978-0-8156-0420-4.
17. Buber, Martin, Biemann, Asher D, ed., *The Martin Buber reader: essential writings* (<http://books.google.com/books?id=BTzPiYZUIPwC&pg=PA12>), p. 12.
18. Schaefer, Grete (1973), *The Hebrew humanism of Martin Buber* (<http://books.google.com/books?id=A7e4AAAAIAAJ>), p. 29.
19. Buber, Martín (September 1996). *Paths in Utopia* (<http://books.google.com/books?id=MXGSnCcRaUwC>). Syracuse University Press. ISBN 978-0-8156-0421-1.
20. Schneider, Herbert W, "The historical significance of Buber's philosophy", *The philosophy of Martin Buber*, p. 471, "...the retort he actually made, namely, that a scientist should not make judgements beyond his science. Such an insistence on hard and fast boundaries among sciences is not in the spirit of Buber's empiricism".
21. Friedman, Maurice S (July 1996). *Martin Buber and the human sciences* (<http://books.google.com/books?id=WFOu5LdDu6cC>). SUNY Press. p. 186. ISBN 978-0-7914-2876-4.
22. Vermes, Pamela (1988). *Buber*. London: Peter Hablan. p. vii. ISBN 1-870015-08-8.

23. Buber, Martin (2002) [1947]. *Between Man and Man* (<http://www.google.com/books?id=6fPU5xfv4SMC&pg=PA228>). Routledge. pp. 250–51.
24. Langton, Daniel (2010). *The Apostle Paul in the Jewish Imagination*. Cambridge University Press. pp. 67–71.
25. Kramer, Kenneth; Gawlick, Mechthild (November 2003). *Martin Buber's I and thou: practicing living dialogue* (http://books.google.com/books?id=VgvSa1_10BEC). Paulist Press. p. 39. ISBN 978-0-8091-4158-6.
26. "Recipients" (http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/PrasIsrael/Tashyag/Tashkab_Tashyag_Rikuz.htm?DictionaryKey=Tashyah) (in Hebrew). Israel Prize. 1958. Archived from the original (<http://www.webcitation.org/5mqejxurH>) on January 17, 2010.
27. "List of Bialik Prize recipients 1933–2004" (http://www.tel-aviv.gov.il/Hebrew/_MultimediaServer/Documents/12516738.pdf) (PDF) (in Hebrew). Tel Aviv Municipality.
28. Chiang, Lydia Sing-Chen. *Collecting The Self: Body And Identity In Strange Tale Collections Of Late Imperial China (Volume 67 of Sinica Leidensia)*. BRILL, 2005. ISBN 9004142037, 9789004142039. p. 62 (<http://books.google.com/books?id=lgSqRGTP7UoC&pg=PA62>).

Sources

Biographies

- Zink, Wolfgang (1978), *Martin Buber – 1878/1978*.
- Coen, Clara Levi (1991), *Martin Buber*.

Further reading

- Schilpp, Paul Arthur; Friedman, Maurice (1967), *The philosophy of Martin Buber*.
- Horwitz, Rivka (1978), *Buber's way to "I and thou" – an historical analysis and the first publication of Martin Buber's lectures "Religion als Gegenwart"*.
- Cohn, Margot; Buber, Rafael (1980), *Martin Buber – a bibliography of his writings, 1897–1978*.
- Israel, Joachim (2010), *Martin Buber – Dialogphilosophie in Theorie und Praxis*.

External links

- Martin Buber (https://www.dmoz.org/Society/Philosophy/Philosophers/B/Buber%2C_Martin/) at DMOZ
- Martin Buber Homepage (<http://www.buber.de/en/>)
- Martin Buber – The Internet Encyclopedia of Philosophy article by Sarah Scott (<http://www.iep.utm.edu/buber/>)
- Martin Buber (<http://plato.stanford.edu/entries/buber>) entry by Michael Zank in the *Stanford Encyclopedia of Philosophy*
- Martin Buber, the Anarchist (<http://www.gestalt.de/english/doubrawa.html>)
- Spiritual Community dedicated to Buber's I–Thou philosophy (<http://www.ithou.org/>)
- Martin Buber's Utopian Israel (<http://framingbusiness.net/2006/martin-bubers-utopian-israel/>)
- Martin Buber's Final Legacy: "The Knowledge of Man"; by Maurice Friedman. (<http://links.jstor.org/sici?sici=0021-8294%28196523%295%3A1%3C4%3AMBFL%22K%3E2.0.CO%3B2-2&size=LARGE&origin=JSTOR-enlargePage>)
- Buber's Philosophy as the Basis for Dialogical Psychotherapy and Contextual Therapy; by Maurice Friedman. (<http://jhp.sagepub.com/cgi/content/abstract/38/1/25>)
- I, thou, and we: A dialogical approach to couples therapy (http://www.findarticles.com/p/articles/mi_qa3658/is_199801/ai_n8760308/print/)
- Dialogical and Person-Centred Approach to Psychotherapy (http://www.adpca.org/Journal/vol8_1)

/Mouladoudis.doc)

- Communitarian Elements in Select Works of Martin Buber (<http://www.gwu.edu/~ccps/etzioni/A267.html>)
- The Martin Buber Institute for Dialogical Ecology (<http://dialogicalecology.blogspot.com>)

Retrieved from "https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Martin_Buber&oldid=668708541"

Categories: 1878 births | 1965 deaths | Austrian Jews | Jews from Galicia (Eastern Europe) | Israeli Jews | Austrian emigrants to Israel | Writers from Vienna | Goethe University Frankfurt faculty | Hebrew University of Jerusalem faculty | Bialik Prize recipients | Erasmus Prize winners | Israel Prize in humanities recipients | Israel Prize in humanities recipients who were philosophers | Members of the Israel Academy of Sciences and Humanities | People from Innere Stadt | Relational ethics | Translation scholars | Translators of the Bible into German | Hasidic Judaism | Zionists | 20th-century Austrian writers | 20th-century philosophers | Philosophers of Judaism | Austrian socialists | Austrian anarchists | Austrian pacifists | Austrian philosophers | Austrian theologians | Israeli anarchists | Israeli socialists | Israeli pacifists | Israeli philosophers | Jewish anarchists | Existentialist theologians | Jewish existentialists | Jewish peace activists | Jewish pacifists | Jewish philosophers | Jewish theologians | Moral philosophers | Utopian socialists | Presidents of the Israel Academy of Sciences and Humanities | Jewish translators of the Bible | 20th-century translators

-
- This page was last modified on 26 June 2015, at 03:07.
  - Text is available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike License; additional terms may apply. By using this site, you agree to the Terms of Use and Privacy Policy. Wikipedia® is a registered trademark of the Wikimedia Foundation, Inc., a non-profit organization.